

# АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК МАТЕРІАЛІВ, НАДРУКОВАНИХ У ЖУРНАЛІ В 2014 р.

Смолій В.А., Боряк Г.В. «Енциклопедія історії України» та сучасна українська енциклопедистика ..... 4

## Сучасний український гранд-нарратив: підходи, концепції, реалізація

Горенко О.М. Український метанарратив в епоху пропаганди ..... 2  
Потульніцький В.А. Щодо дослідницьких пріоритетів у справі створення нового академічного синтезу української історії в контексті історії світової ..... 1

## Історичні студії

### До 100-річчя початку Першої світової війни

Басенко І.В. Образ німців у війсьній поезії: за матеріалами преси Києва (серпень – грудень 1914 р.) ..... 3  
Донік О.М. Всеросійський земський союз в Україні: структура, напрямита результати діяльності ..... 3  
Жванко Л.М. (Харків). Процес формування етнічних комітетів допомоги біженцям на українських землях у роки Першої світової війни ..... 3  
Реєнт О.П., Янишин Б.М. Велика війна 1914–1918 рр. у сучасній українській історіографії ..... 3  
Синявська Л.І. (Черкаси). Вплив фінансової діяльності уряду Російської імперії на розвиток підприємств важкої промисловості сходу й півдня України в 1914–1916 рр. .... 3

### До 200-річчя з дня народження Т.Г.Шевченка

Голик Р.Й. (Львів). Шевченкова творчість: читання та суспільно-ідеологічні уявлення в Галичині XIX–XX ст. .... 3  
Іванцов І.О. Т.Г.Шевченко і археологія (вступна стаття Т.В.Калініної) ..... 2  
Колесник І.І. Біографічний світ Тараса Шевченка ..... 3  
Реєнт О.П. Сім Шевченкових ювілеїв ..... 2  
Усенко П.Г. До питання історичних мотивів поезії «Мій Боже милий, знову лихо!» ..... 2  
Федотова О.О., Шаповал Ю.І. Тарас Шевченко й радянська цензура ..... 2  
Щербак В.О. Образ козацької України у творах Т.Шевченка ..... 2  
Яременко В.І. (Хмельницький). «Во Іудеї во дні оні...»: Біблійна та священна історія у творчості Тараса Шевченка за історіософським дискурсом ..... 2

\*\*\*

Алієв Р.Д. (Бахчисарай). Реєміграція кримських татар у 1860-х рр. .... 4  
Вавжонек М. (Краків, Польща). Василь Стефаник як представник галицьких радикалів ... 5  
Ващук Д.П. Формування правової культури Великого князівства Литовського у другій половині XV – першій третині XVI ст. .... 1  
Вирський Д.С. «Жонатий ксьондз»: справа з одруженням Станіслава Оріховського-Роксолана 1551 р. .... 1  
Гайдай О.Ю. Радянське минуле в оцінках студентів-істориків ..... 6  
Галенко О.І. Східна Європа XVI–XVIII ст. на карті османського історика Мегмеда Різи ..... 5  
Генега Р.Я. (Львів). Формування радянського соціального простору у Львові (1944–1953 рр.) .... 6  
Головко О.Б. Північне Причорномор'я та Приазов'я в політичному й економічному розвитку Русі (IX – середина XIII ст.) ..... 1  
Горобець В.М. Полковник Війська Запорозького та його влада ..... 4  
Грицюк В.М., Лисенко О.Є. Найбільша воєнна операція на українських теренах (до 70-річчя вигнання нацистських окупантів з України) .... 5  
Гулевич В.П. Кримське ханство й Північне Причорномор'я в період правління Гаджи Гірея (1442–1466 рр.) ..... 6  
Дзюба О.М. Образ «іншого» в українській мемуарній прозі XVIII ст. .... 1  
Єфіменко Г.Г. Історія створення та автентичний зміст «воєнно-політичного союзу» між УСРР та РСФРР (березень – червень 1919 р.) ..... 1  
Затиліук Я.В. Хрещення Русі князем Володимиром: конструювання історичної оповіді та її доповнення православними книжниками XII–XVI ст. .... 1  
Іваненко О.А. Німці в культурно-освітньому просторі Надніпрянської України (друга половина XIX – початок XX ст.) ..... 4  
Козюба В.К. Церква Богородиці Десятинна в Києві (короткий історичний нарис) ..... 3  
Котенко А.Л. (Санкт-Петербург, Російська Федерація). Етнографічно-статистична експедиція П.Чубинського в Південно-Західний край .... 3  
Кудлай О.Б. Олександр Жуковський: сторінки біографії військового міністра УНР ..... 5  
Куліков В.О. (Харків). Іноземні підприємці як імпортери капіталу, інновацій та менеджменту в українських губерніях Російської імперії наприкінці XIX – на початку XX ст. .... 3  
Ледаков О.М. (Сімферополь). Паралельні органи охорони порядку у Криму восени 1918 р.: проекти та реалії ..... 6  
Мрака І.Б. (Львів). Перший призов українців Східної Галичини до польської армії (1922–1923 рр.) ..... 6

|                                                                                                                                                                                                                        |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Панченко В.С. ( <i>Житомир</i> ). Умови служби мирових суддів як гарантія професійного виконання обов'язків: на прикладі Волинської губернії (1871–1919 рр.) .....                                                     | 2 |
| Парахіна М.Б. Особливості русифікації в УРСР у другій половині 1950 – першій половині 1960-х рр. (з історії мовної проблеми) .....                                                                                     | 4 |
| Пиріг Р.Я. Діяльність генерала Олександра Рогози на посаді військового міністра Української Держави (травень – листопад 1918 р.) .....                                                                                 | 5 |
| Ричка В.М. Над чим сміялися в Київській Русі .....                                                                                                                                                                     | 5 |
| Русина О.В. Українські сторінки біографії Альберта Станіслава Радзивілла .....                                                                                                                                         | 4 |
| Русина О.В. Радзивілівські володіння новітніх часів очима сучасників .....                                                                                                                                             | 6 |
| Синявська Л.І. ( <i>Черкаси</i> ). Фінансування роботи промислових підприємств на сході й півдні України в 1917–1918 рр. ....                                                                                          | 5 |
| Скржинська М.В. Релігія та влада в Боспорському царстві й Ольвії VI–I ст. до н.е. ....                                                                                                                                 | 4 |
| Томазов В.В. Греки-хіосці в Російській імперії: соціальна адаптація та національна самоідентифікація .....                                                                                                             | 4 |
| Чухліб Т.В. Проект «козацького князівства» – історична альтернатива політичного устрою Гетьманщини? .....                                                                                                              | 4 |
| Шандра В.С. Соціальні та політичні наслідки для України польського Січневого повстання 1863 р. ....                                                                                                                    | 1 |
| Шляхов О.Б. ( <i>Дніпропетровськ</i> ). «Ми менше за все бажали б, щоб нам дорікали у крайовому шовінізмі» (До історії створення та діяльності Ради з'їздів представників промисловості й торгівлі Півдня Росії) ..... | 6 |
| Яблонський В.М. Братство української державності: історія створення та діяльності .....                                                                                                                                | 2 |
| Якубець О.А. В.Щербицький та ідеологія: до питання щодо причин «маланчуківщини» .....                                                                                                                                  | 5 |

### Методологія.

#### Історіографія. Джерелознавство

|                                                                                                                                                                                                      |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Блануца А.В. Документальний склад книги записів Литовської метрики №49 у контексті дослідження соціально-економічної історії Великого князівства Литовського середини 1560 – початку 1570-х рр. .... | 1 |
| Вілкул Т.Л. Походження хронографічних джерел Початкового літопису: пункт відліку – «Хронограф за великим викладом» .....                                                                             | 2 |
| Власенко С.І. Карпатський рейд Сумського партизанського з'єднання під командуванням С.А.Ковпака: огляд документів фонду ЦДАГО України .....                                                          | 5 |
| Герасименко Н.О. З історії української метрології: міри об'єму збіжжя й меду .....                                                                                                                   | 4 |
| Захарчук О.М. Сучасна українська історіографія про ставлення Наполеона I до південно-західних країн Російської імперії в 1812 р. ....                                                                | 1 |

|                                                                                                                                                                                                                            |   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Капраль М.М. ( <i>Львів</i> ). Європейський атлас історичних міст: концепція, реалізація й український контекст .....                                                                                                      | 4 |
| Кириченко К.В. Методи роботи укладачів легендарної частини літописів Великого князівства Литовського: на прикладі запозичень із тексту Іпатіївського літопису .....                                                        | 2 |
| Ковалевська О.О. Функції зображальних джерел XVII–XVIII ст. та їх еволюція .....                                                                                                                                           | 5 |
| Козубовський Г.А. Грошові одиниці з «Уривків Бенешевича з історії руської церкви XIV ст.» .....                                                                                                                            | 5 |
| Куций І.П. ( <i>Тернопіль</i> ). Категорія «цивілізаційна ідентичність» як об'єкт історіографічного дослідження: сучасні інтерпретації .....                                                                               | 6 |
| Михайлова О.Ю. Блогосфера як історичне джерело: до постановки проблеми .....                                                                                                                                               | 5 |
| Ониськів М.І. ( <i>Львів</i> ). Комунікація монаршого двору із провінцією в Речі Посполитій: видача та доставка королівських універсалів до Львівського й Перемишльського гродів Руського воеводства (1674–1683 рр.) ..... | 4 |
| Папакін Г.В. Джерела з історії ОУН та УПА радянського походження: схема класифікації, змістова сторона .....                                                                                                               | 5 |
| Петренко І.М. ( <i>Полтава</i> ). Питання шлюбно-сімейних відносин у Гетьманщині XVIII ст. на шпальтах часопису «Киевская старина» .....                                                                                   | 5 |
| Суздаль М.М. «Опыт собрания старинных малороссийских песен» М.Цертелєва в історіографії та суспільній думці .....                                                                                                          | 6 |
| Ясь О.В. «Колективний чоловік» на авансцені історії: Соціологізація минувшини в дослідницьких практиках М.Грушевського .....                                                                                               | 6 |
| Ясь О.В. Монографія «Політичні та економічні зв'язки України з Росією в середині XVII ст.» у науковій спадщині Ф.Шевченка (до 100-ліття від дня народження) .....                                                          | 3 |

### Публікації

|                                                                                                           |   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Листування М.Грушевського з М.Марром ( <i>вступна стаття й публікація В.В.Тельвака, Дрогобич</i> ) .....  | 4 |
| Нововиявлені листи православних ієрархів XVII ст. ( <i>вступна стаття й публікація Ю.А.Мицика</i> ) ..... | 6 |

### Історіографічна класика

|                                                                                                                                                       |   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Грушевський М.С. Звичайна схема «русської» історії й справа раціонального укладу історії східного слов'янства ( <i>вступна стаття О.В.Яся</i> ) ..... | 5 |
| Костомаров Н.И. Мысли об истории Малороссии ( <i>вступна стаття О.В.Яся</i> ) .....                                                                   | 6 |

### Лист до редакції

|                                                           |   |
|-----------------------------------------------------------|---|
| Писаренко Ю.В. А голодоморів-то в Україні було три! ..... | 3 |
|-----------------------------------------------------------|---|

## Рецензії й огляди

- Атлас історії України (М.В.Майоров) ..... 6
- Борисьонюк Ю. На крутих поворотах білоруської історії: Суспільство й держава між Польщею та Росією в першій половині XX ст. (С.В.Кульчицький) ..... 6
- Бортнікова А. Державна влада та місце самоврядування на Волині (кінець XIV – середина XVII ст.) (Н.О.Білоус, В.М.Михайловський, Н.П.Старченко) ..... 4
- Велика війна 1914–1918 рр. і Україна (В.М.Ткаченко) ..... 2
- Григоріч І. Українські інтелектуали і політична окремішність (середина XIX – початок XX ст.) (О.В.Ясь) ..... 5
- Годлевська В. Консолідація демократичного суспільства в Іспанії (1982– 1996 рр.) (Л.М.Алексієвський, Тернопіль) ..... 1
- Долбілов М. Російський край, чужа віра: Етноконфесійна політика імперії в Литві й Білорусії за Олександра II (В.С.Шандра) ..... 6
- Зайцев О. Український інтегральний націоналізм (1920–1930-ті роки): Нариси інтелектуальної історії (С.В.Кульчицький) ..... 4
- Заяць О. Громадяни Львова XIV–XVIII ст.: правовий статус, склад, походження (Н.О.Білоус) ..... 2
- Ковалевська О. Зображення крізь віки: іконографія козацької старшини XVII–XVIII ст. (О.А.Бачинська, Одеса) ..... 6
- Колесник І. Українська історіографія: концептуальна історія (Я.С.Калакура) ..... 1
- Колесник І. Українська історіографія: концептуальна історія (В.І.Онопrienko) ..... 4
- Колодзейчик Д. Кримське ханство й Польсько-Литовська держава: Міжнародна дипломатія на європейській периферії (XV–XVIII ст.) (Б.В.Черкас) ..... 1
- Кривошея І. Неурядова старшина Української козацької держави (XVII–XVIII ст.) (О.П.Тригуб, Миколаїв) ..... 4
- Магочій П.-Р. Крим: наша благословенна земля (О.І.Галенко) ..... 3
- Павлишин О. Євген Петрушевич (1863–1940): Ілюстрований біографічний нарис (Р.В.Тимченко) ..... 5
- Потічний П. Пропагандивний рейд УПА в Західну Європу [Літопис Української повстанської армії: Серія «Події і люди». – Кн.28] (І.К.Патриляк) ..... 5
- Студенна-Скруква М. Український Донбас: Обличчя регіональної ідентичності (В.В.Тельвак, Дрогобич) ..... 3
- Таранець С. Старобрядництво в Російській імперії (кінець XVII – початок XX ст.) (Л.О.Филипович) ..... 1
- Тоїчкін Д. Клинкова зброя козацької старшини XVI – першої половини XIX ст.: проблеми атрибуції та класифікації (М.Г.Палієнко, І.В.Срібняк) ..... 2
- Точек А. Львівське історичне середовище та його внесок у книжково-пресову культуру (1860–1918) (В.В.Тельвак, Дрогобич) ..... 1
- Українська ідентичність і мовне питання в Російській імперії: спроба державного регулювання: Збірник документів і матеріалів (О.П.Прищеп, Рівне) ..... 5
- Шандор В. Підкарпатська Русь від виникнення ЧСР до радянської анексії (очима безпосереднього учасника подій) (М.І.Мушинка, Пряшів, Словаччина) ..... 3
- Шоповал Ю. Петро Шелест (І.Б.Гурич) ..... 1
- Ясь О. Історик і стиль: Визначні постаті українського історіописання у світлі культурних епох (початок XIX – 80-ті роки XX ст.) (І.Б.Гурич) ..... 4

## Хроніка

- Верменич Я.В., Водотика Т.С. Всеукраїнська наукова конференція «Дослідження Сходу і Півдня України в історичній ретроспективі: підсумки і проблеми» ..... 4
- Віднянський С.В. (Київ), Мушинка М.І. (Пряшів, Словаччина), Реєнт О.П. (Київ). Міжнародна наукова конференція «Методологічні й концептуальні питання дослідження історії русинів та українців у Центрально-Східній Європі» й засідання комісії істориків України та Словаччини у Високих Татрах ..... 6
- Волощук М.М. (Івано-Франківськ). Міжнародний науковий проект «Colloquia Russica» (2010–2014 рр.) ..... 5
- Драч О.О. (Черкаси), Синявська Л.І. (Черкаси), Шевченко В.В. (Київ). Всеукраїнська наукова конференція з міжнародною участю «Перша світова війна й Україна (До 100-річчя початку Великої війни)» ..... 5
- Іржавська А.П. (Черкаси). X Всеукраїнський симпозиум із проблем аграрної історії ..... 6
- Кононенко В.П. Міжнародна наукова конференція «Українська гетьманська держава на соціополітичній мапі ранньомодерної Європи: типові й унікальні» ..... 6
- Корнієнко О.М., Рябець Л.В. III Міжнародна наукова конференція «Українська енциклопедистика» ..... 1
- Крупина В.О. Круглий стіл «Крим у новітній історії України (До 60-річчя входження Криму до складу УРСР)» ..... 6
- Кудінова А.Г. (Київ), Кудінов Ю.М. (Київ), Дячок О.О. (Дніпропетровськ). VII Міжнародна наукова конференція «Історія торгівлі, податків та мита» ..... 2
- Литвин М.Р. (Львів), Хахула Л.І. (Львів). Міжнародна наукова конференція «Перша світова війна в історичній долі народів Центрально-Східної Європи» ..... 5
- Михайловський В.М. Міжнародна конференція «Ранньомодерна людина: простір – влада – право XVI–XVIII ст.» ..... 3

|                                                                                                                                |   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Піскіжова В.В. Круглий стіл «“Українська криза” світової системи безпеки» .....                                                | 4 |
| Стасюк О.Й. (Львів). Міжнародна наукова конференція «Проблеми дослідження українського визвольного руху 1920–1950-х рр.» ..... | 3 |
| Шевчук О.В. VIII Міжнародний конгрес українців .....                                                                           | 1 |
| Ясь О.В. VII методологічний семінар «Проект людського «Я»: тіло, життя, історія» .....                                         | 4 |

### In Memoriam

|                                |   |
|--------------------------------|---|
| Коваль Віктор Савович .....    | 1 |
| Лещенко Леонід Овдійович ..... | 1 |

**Нові надходження** до бібліотеки Інституту історії України НАНУ ..... 1–4, 6

**Наукова література**, видана Інститутом історії України НАНУ в 2013 р. .... 5

**Алфавітний покажчик** матеріалів, надрукованих у журналі в 2014 р. .... 6